

Til lovforslag nr. L 74. Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 22. maj 1991

Betænkning

over

Forslag til lov om miljøbeskyttelse

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til miljøministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Amtsrådsforeningen i Danmark,
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd,
Brüel & Kjær,
Butikshandelens Fællesråd,
Danmarks Naturfredningsforening,
Dansk Arbejdsgiverforening,
Dansk Fiskeriforening,
Dansk Ornitologisk Forening,
Dansk Skovforening,
Danske Elværkers Forening,
Danske Husmandsforeninger,
De Danske Landboforeninger,
Det Grønne Kontaktudvalg,
Friluftsrådet,
Industrirådet,
Kommunernes Landsforening,
Landsorganisationen i Danmark og
Tolvmandsforeningerne.

Der er af miljøministeren og tre mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Miljøministeren har givet tilsagn om, at ministeren en gang årligt over for udvalget vil redegøre for den allerede gennemførte samt den planlagte anvendelse af bemyndigelsesbestemmelserne i loven, herunder om miljøaftaler efter § 10.

Miljøministeren har allerede informeret udvalget om ministeriets udkast til slankning af listen over godkendelsespligtige virksomheder. Ministeren agter i øvrigt at informere udvalget om initiativer til kommende listeændringer og om den påtænkte tilrettelæggelse af arbejdet, herunder frister med hensyn til godkendelse af bestående (gamle) listevirksomheder.

Miljøministeren har over for udvalget oplyst:

- at bemyndigelsen i § 7 om krav til uddannelse af personale agtes udmøntet i en bekendtgørelse,
- at hjemmelen i § 87 til at fastsætte regler om klagegebyrer ikke agtes anvendt for nærværende og kun vil blive anvendt efter en forudgående orientering af udvalget,
- at formålet med § 88 har været at give regeringen hjemmel til at indgå overenskomster med fremmede stater og hjemmel for miljøministeren til at gennemføre sådanne overenskomster administrativt. Det har ikke været hensigten, at miljøministeren alene med hjemmel i § 88 skal kunne gennemføre EF-retsakter. EF-retsakter på forureningsområdet vil fremover ligesom hidtil blive gennemført administrativt, hvis der er hjemmel hertil i lovens øvrige bestemmelser, og i modsat fald ved den fornødne lovgivning,
- at forslaget til lov om miljøbeskyttelse stiller de retlige redskaber til rådighed for dansk miljøpolitik og -administration, der er nødvendige for at imødegå udfordringerne fra

EF og det indre marked. Der er imidlertid en række EF-retlige begrænsninger, som må respekteres ved udstedelse af danske miljøregler særlig for så vidt angår produktregulering,

- at lovens overgangsregler sikrer, at gældende bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger kan opretholdes, indtil de afløses af regler efter den nye lov. Revision af det gældende regelsæt vil ske i det omfang, det er nødvendigt, og hvor der skønnes at være miljømæssige fordele forbundet hermed,
- at formålet med bemyndigelsen i § 90 til at fastsætte endelighedsbestemmelser er at opnå en større grad af decentralisering af afgørelser, hvor sagens udfald ud fra en generel vurdering må anses for at være af mindre betydning for miljøet. Der tilsigtes ikke en ændring i forhold til, hvorledes der er blevet fastsat endelighedsbestemmelser med hjemmel i den gældende lov. Herefter er der bl.a. indført endelighed for forbud og påbud over for grillbarer, restauranter og støjende fritidsaktiviteter,
- at begrebet »større eller principielle afgørelser«, der efter § 101 kan påklages til Miljøklagenævnet, kan udbygges således: Størrelseskriteriet sigter til sagens miljømæssige indhold, dvs. til om den påklagede afgørelse vedrører et forureningsmæssigt problem, som er af mere end lokal betydning. Eksempler kan være godkendelser eller tilladelser vedrørende en ny kraftværksblok, en losseplads, et større rensningsanlæg eller et nyt dambrug. Tilsvarende gælder påbud, der gennemgribende regulerer virksomheder med tilsvarende udledninger.

Principielle sager er karakteristiske ved, at afgørelsen af den pågældende sag får indflydelse på et væsentligt antal yderligere sager eller på andre væsentlige sager.

Det principielle problem kan være af juridisk karakter, f.eks. spørgsmål om rækkevidden af påbudsbestemmelser, særlig den gældende lovs §§ 25 og 44, eller spørgsmål om forholdet mellem miljøbeskyttelseslovens almindelige regler og specialregler, f.eks. kvo-

teloven om udledning af svovldioxid og kvælstofoxider fra kraftværker.

Det principielle problem kan også vedrøre linien i forureningsbekæmpelsen, f.eks. spørgsmålet om fastsættelse af strengere krav til visse renselanlægs udledning end vandmiljøplanens almindelige krav eller et spørgsmål om at lægge en ny linie i forhold til hidtidige vejledninger på området.

Når et principielt problem én gang er afgjort af Miljøklagenævnet, vil efterfølgende sager med samme problemstilling ikke være principielle.

Fatslæggelsen i detaljer af begreberne »større eller principielle afgørelser« må ske gennem Miljøklagenævnets praksis efter den nye lov,

- at Miljøstyrelsen som en bistand til kommunernes og amternes tilsynsarbejde vil udsende en håndhævelsesvejledning, der erstatter Miljøstyrelsens håndhævelsescirkulære fra 1985. Det er målsætningen at lave en mere praktisk anvendelig vejledning med eksempler på, hvordan man udformer påbud, forbud, forvarselsskrivelser, politianmeldelser osv. Vejledningen skal endvidere behandle ofte forekommende juridiske tvivlsspørgsmål i forbindelse med selvhjælpshandlinger, i forbindelse med spørgsmål om, hvem påbud skal rettes til, og lignende,
- at ministeren for at gennemføre en hurtigere, styrket og mere effektiv behandling af miljøstraffesager har aftalt følgende retningslinier med justitsministeren:
  - 1) Der iværksættes en øget efteruddannelse og specialisering af politifolk og jurister med hensyn til behandling af miljøstraffesager.
  - 2) I politikredsene etableres en øget juridisk medvirken og bistand under efterforskningen af disse sager.
  - 3) Der etableres en mulighed for, at de regionale statsadvokater kan yde politikredsene juridisk assistance i større sager, såvel under efterforskningen som under den videre behandling i retten.
  - 4) Så tidligt som muligt efter anmeldelsens indgivelse etableres der kontakt mellem

- politiet og miljømyndigheden med henblik på en afklaring af eventuelle spørgsmål vedrørende den forvaltningsretlige behandling af sagen hos miljømyndigheden og stillingtagen til, om der skal tilvejebringes yderligere oplysninger af faglig, erhvervsmæssig eller teknologisk art, eventuelt ved forelæggelse for Miljøstyrelsen.
- 5) Politiets samarbejde med miljømyndigheden skal fortsætte under sagens videre behandling i takt med fremkomsten af nye relevante oplysninger angående sagens bevistema. I alle sager skal politiets høring af miljømyndighederne ske i form af et såkaldt præciseret høringstema.
  - 6) I mere indviklede og omfangsrige sager skal der på et tidligt tidspunkt inddrages en forsvarer, således at indsigelser fra sigtedes side og materiale til underbyggelse heraf kan behandles sideløbende med andre undersøgelser i sagen. Der bør fastsættes tidsfrister for afgivelse af eventuelle høringsvar for forsvareren i den forbindelse.
  - 7) Med henblik på fastlæggelse af sigtelsens omfang i de større sager og foretagelse af en hensigtsmæssig beskæring, hvor noget sådant er indiceret, bør vedkommende statsadvokat og Miljøstyrelsen involveres på et tidligere stadium af sagen, end det hidtil har været praktiseret.
  - 8) Der gennemføres en udvidet pligt til forelæggelse af miljøstraffesager for de regionale statsadvokater til afgørelse af tiltale- og sanktionsspørgsmålet og i den forbindelse eventuel forelæggelse for Miljøstyrelsen.
  - 9) Der fastsættes generelt en pligt for politikredsene til at orientere statsadvokaterne om sager, der ikke er eller kan ventes færdigbehandlet inden for en frist af 1 år, og om baggrunden for den lange sagsbehandlingstid.
  - 10) Miljøstyrelsen skal deltage i behandlingen af større og vanskelige miljøstraffesager, jf. pkt. 4, 7 og 8.
  - 11) Der etableres nogle fællesseminarer på regionalt plan med deltagelse af medarbejdere fra miljømyndigheder og politiet og

statsadvokaten med henblik på at fremme den gensidige forståelse af de problemer, der opstår i forbindelse med sagsbehandlingen, herunder den indenretlige behandling.

Endelig har miljøministeren over for udvalget givet tilsagn om, at følgende forudsætninger og begrænsninger vil blive lagt til grund ved anvendelsen af miljøaftaler, jf. § 10:

- Ministeren kan ved gennemførelsen af aftaler efter § 10, stk. 2, eller § 10, stk. 4, bestemme, at afgørelser truffet i medfør af miljølovgivningen kan ændres. Derimod kan ministeren ikke i medfør af § 10, stk. 5, ændre på gældende regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.
- Det fremgår af § 10, stk. 5, at det altid i en aftale udtrykkeligt skal angives, under hvilke betingelser og i hvilket omfang de fastsatte krav kan suppleres eller skærpes af tilsynsmyndigheden under hensyn til recipientforhold eller andre lokale forhold. Det kan for eksempel aftales, at lokale tilsynsmyndigheder kan stille supplerende krav om placering af rensningsanlæg eller filtre, afksthøjder, egenkontrolkrav i forbindelse med en aftale om reduktion af opløsningsmidler.

Det kan for eksempel også aftales, at lokale tilsynsmyndigheder kan stille skærpede krav på grund af særlige lokale forhold såsom en særlig følsom recipient eller særlige beliggenhedsforhold, for eksempel udledninger til luften af bestemte opløsningsmidler fra en virksomhed, der ligger tæt på et boligområde.

- Det forhold, at der er indgået en miljøaftale, medfører ikke, at de omfattede virksomheder undtages fra det almindelige tilsyn efter miljølovgivningen.
- Aftalesystemet vil ikke blive anvendt på spørgsmål om lugt- og støjforurening, da aftalesystemet ikke skal anvendes på lokale miljøproblemer.

Aftalesystemer kan i øvrigt tænkes anvendt på alle områder, hvor forureningen ud fra en national eller international helheds-

vurdering skønnes at udgøre et væsentligt miljøproblem.

Som eksempler kan nævnes, at miljøministeren for nylig har indgået en aftale om anvendelse af PET-flasker til sodavand og om reduktion i anvendelsen af PVC. Der foreligger også en aftale om udarbejdelse af en plan for reduktion af emission af opløsningsmidler frem til år 2000.

- Ved indgåelse af aftaler om emissionsbegrænsninger vil det blive tilstræbt, at disse udformes som løbende reduktionsmål.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Det Konservative Folkepartis og Venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren og af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet kan dog stemme for de under nr. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 36, 37, 38 og 39 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren og det af et mindretal under nr. 27 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (Det Radikale Venstres medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren stillede ændringsforslag med undtagelse af det under nr. 37 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil ikke stemme for dette ændringsforslag, fordi mindretallet ikke finder det rigtigt, at Miljøstyrelsen er indstillingsberettiget. Mindretallet finder, for at der skal være balance mellem de indstillingsberettigede parter, at det bør være

de grønne organisationer, der indstiller. Mindretallet er dog opmærksom på, at de grønne organisationer ikke selv har ønsket at være indstillingsberettiget, men mindretallet finder, at det er en opgave, disse organisationer bør påtage sig.

Et *femte mindretal* (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren og de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af miljøministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 2

1) *Stk. 1, nr. 1*, affattes således:

- »1) al virksomhed, som gennem udsendelse af faste, flydende eller luftformige stoffer, gennem udsendelse af mikroorganismer, der kan være til skade for miljø og sundhed, eller ved frembringelse af affald kan medføre forurening af luft, vand, jord og undergrund.«

Til § 3

Af miljøministeren, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

2) Paragraffen affattes således:

»§ 3. Ved lovens administration skal der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af den mindst forurenende teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg og de bedst muligt forureningsbæmpende foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges særlig vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af renere teknologi.

Stk. 2. Ved bedømmelsen af omfanget og arten af foranstaltninger til forebyggelse og imødegåelse af forurening skal der lægges vægt på

- 1) de ydre omgivers beskaffenhed og forureningens sandsynlige virkning på disse og

2) hele det kredsløb, som stoffer og materialer gennemløber, med henblik på at begrænse spild af ressourcer mest muligt.«

Af et *mindretal* (FP):

3) I *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »begrænse spild af ressourcer mest muligt« ordene: », dog skal der tages hensyn til samfundsøkonomien.«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 4

4) *Stk. 4.* affattes således:

»*Stk. 4.* Den, der har forårsaget forurening af luft, vand, jord eller undergrund eller skabt risiko for, at en sådan forurening kan opstå, skal foretage de nødvendige foranstaltninger til at søge følgerne af forureningen effektivt forebygget eller afværget. Derudover skal den hidtidige tilstand søges genoprettet.«

Til § 7

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

5) Efter *stk. 2* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Ministeren kan fastsætte regler om, at personale, der betjener bestemte forurenende anlæg, skal have bevis for at have modtaget undervisning i miljømæssigt og teknisk forsvarlig drift af anlæggene, herunder om undervisningens indhold og om kravene til opnåelse af beviset.«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 10

6) *Stk. 2, 1. pkt.*, udgår, og i stedet indsættes:

»Til opfyldelse af mål fastsat i medfør af *stk. 1* kan ministeren indgå aftaler, herunder om kvoter, hvori det fastlægges, hvilke miljøforbedringer der tilsigtes opnået, og hvilke virkemidler der tages i anvendelse ved aftalens gennemførelse. Sådanne aftaler kan indgås med virksomheder eller sammenslutninger heraf.«

Til § 33

7) *Stk. 1* og *2* udgår, og i stedet indsættes som *stk. 1*:

»Virksomheder, anlæg eller indretninger, der er optaget på den i § 35 nævnte liste (listevirksomhed), må ikke anlægges eller påbegyndes, før der er meddelt godkendelse heraf. Listevirksomhed må heller ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, som indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 2*.

Til § 35

8) Paragraffen affattes således:

»§ 35. Miljøministeren udfærdiger en liste over særligt forurenende virksomheder, anlæg og indretninger, som er omfattet af godkendelsespligten i § 33.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om godkendelsesordningen og om anmeldelser.«

Til § 36

9) Paragraffen affattes således:

»§ 36. Hvis en godkendt listevirksomhed ønskes udvidet eller ændret inden for godkendelsens rammer, skal der foretages en anmeldelse herom til godkendelsesmyndigheden. Anmeldelsen skal godtgøre, at udvidelsen eller ændringen vedrører en aktivitet, der omfattes af en samlet godkendelse, og som denne giver mulighed for, og at den ændrede eller udvidede aktivitet kan holdes inden for de grænser for forurening, der er fastsat i den samlede godkendelse.

Stk. 2. Godkendelsesmyndigheden meddeler skriftligt virksomheden senest 4 uger efter, at anmeldelsen er modtaget, om udvidelsen eller ændringen ligger uden for rammerne og dermed kræver godkendelse. Virksomheden kan gennemføre udvidelsen eller ændringen, når godkendelsesmyndigheden har meddelt, at udvidelsen eller ændringen ikke kræver godkendelse.«

Ny paragraf

10) Efter § 36 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Godkendelsesmyndighedens afgørelser af, om en virksomhed, et anlæg eller en indretning eller en ændring eller en udvidelse af sådanne er godkendelsespligtig, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

Til § 41

11) I *stk. 1* ændres »§ 33, stk. 1« til: »§ 35«.

Af et *mindretal* (KRF), tiltrådt af et *mindretal* (FP):

12) Efter stk. 5 indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Erhvervsvirksomheder efter stk. 1 kan begære miljøgodkendelse efter § 33.«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

Til § 43

13) Paragraffen affattes således:

»§ 43. Miljøministeren kan fastsætte regler om bortskaffelse af affald, herunder om anmeldelse, sortering, opbevaring, indsamling, transport, behandling og oparbejdning af affald. Reglerne kan endvidere omfatte særlige affaldstyper, affaldsmaterialer og affaldsprodukter.«

Til § 46

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

14) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen udarbejder en plan for bortskaffelsen af affaldet i kommunen.«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

15) Efter stk. 2 indsættes som nye stykker:

»*Stk. 3.* Miljøministeren fastsætter regler for indholdet af de kommunale affaldsplaner, tids-

frister og procedurer i forbindelse med tilvejebringelsen samt om revision af planerne. Miljøministeren fastsætter endvidere nærmere regler om, hvilke oplysninger kommunerne skal fremsende til Miljøstyrelsen.

Stk. 4. Miljøministeren kan bestemme, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for den i stk. 2 nævnte plan, herunder fastsætte regler om eller bestemme, at planen i stk. 2 skal erstattes af en fælleskommunal plan.«

Til § 48

16) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Ministeren kan endvidere træffe bestemmelse om, at kommunale fællesskaber for affaldsbortskaffelse skal modtage affald fra kommuner, som ikke deltager i fællesskabet, samt om, at kommunerne stiller arealer til rådighed for fælleskommunale virksomheder for affaldsbortskaffelse.«

Til § 49

Af et *mindretal* (FP):

17) I *stk. 1* ændres »må kun ejes af« til: »kan ejes af private eller«.

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

18) *Stk. 3* udgår, og i stedet indsættes som *stk. 3* og *4*:

»*Stk. 3.* Amsrådet kan meddele en virksomhed dispensation fra bestemmelsen i stk. 1 til etablering af et anlæg, der er bestemt til deponering af specielle affaldstyper fra virksomheden.

Stk. 4. Ministeren fastsætter bestemmelser om opkrævning af gebyrer fra privatejede deponeringsanlæg og om fornøden sikkerhedsstillelse til dækning af senere udgifter til kontrol med forurening fra deponeringsanlæggene samt til eventuelle afværgeforanstaltninger ved sådanne depoter.«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

Til § 52

19) Paragraffen affattes således:

»§ 52. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at importører eller producenter af nærmere angivne materialer, produkter eller varer, herunder emballage, skal betale et gebyr til staten, til kommunerne eller til kommunale fællesskaber for affaldsbortskaffelse til dækning af omkostningerne i forbindelse med materialets, produktets eller varens bortskaffelse.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om gebyrets opkrævning og anvendelse.«

Af miljøministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 55

20) Stk. 1 affattes således:

»Miljøministeren nedsætter et eller flere råd, der træffer afgørelse i sager om tilskud i henhold til §§ 53 og 54. Sådanne råds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

Til § 64

21) Stk. 1 affattes således:

»Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at

- 1) loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes,
- 2) påbud og forbud efterkommes,
- 3) vilkår fastsat i forbindelse med godkendelser og tilladelser overholdes, og at
- 4) miljøkrav fastsat i en aftale efter § 10, stk. 2, overholdes.«

Til § 65

22) I stk. 1 ændres »forureningstilstanden« til: »miljøtilstanden«.

Af miljøministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af FP):

23) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. Amdsrådet fører tilsyn som nævnt i § 64, stk. 1, med listevirksomheder, som er mærket med a) i regler om godkendelse af listevirk-

somheder, jf. § 35, og med virksomheder, som har udledning af spildevand direkte til vandløb, søer eller havet.«

Af miljøministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 68

24) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Såfremt tilsynsmyndigheden konstaterer, at en virksomhed ikke overholder de miljøkrav, som den er indgået på eller har fået pålagt i medfør af en aftale efter § 10, skal tilsynsmyndigheden indberette dette til miljøministeren samt sende kopi af indberetningen til den eller de for aftalens gennemførelse ansvarlige.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

Til § 69

Af et mindretal (FP):

25) I stk. 2 ændres »efter § 68, stk. 1, nr. 3, og § 69, stk. 1« til: »som almindelig hæftelse på ejendommen.«

Til § 71

Af miljøministeren, tiltrådt af udvalget:

26) I stk. 1 ændres »Miljøstyrelsen« til: »miljøministeren«.

Af et mindretal (KRF), tiltrådt af et mindretal (FP og CD):

27) I stk. 1 indsættes i nr. 4 efter ordene »eller forebygges.«: »Hvis det af virksomhedens undersøgelse fremgår, at forureningen ikke kan henføres til denne, har virksomheden krav på at få de erlagte undersøgelsesudgifter refunderet af den myndighed, der har påbudt undersøgelsen.«

Af miljøministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 74

28) I stk. 1, 1. pkt., ændres »loven om offent-

lighed i forvaltningen« til: »forvaltningsloven«.

Til § 75

29) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. Lokale afdelinger af de organisationer, der er nævnt i § 97, er ikke omfattet af stk. 1.«

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (FP):

Til § 87

30) Ordene »administration og« udgår.

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 88

31) Efter stk. 2 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler, der er nødvendige for anvendelsen her i landet af De Europæiske Fællesskabers forordninger vedrørende forhold, der er omfattet af denne lov, jf. § 2.«

Ny paragraf

32) Efter § 88 indsættes i *kapitel 10* som ny paragraf:

»§ 02. I Københavns og Frederiksberg Kommuner varetager kommunalbestyrelsen de opgaver og beføjelser, som er henlagt til amtsrådet.«

Af et *mindretal* (SF):

Til § 93

33) I stk. 2 udgår ordene », medmindre klagemyndigheden bestemmer andet«.

Til § 97

34) I stk. 1 ændres ordene »kapitel 4 og 5« til: »kapitel 3, 4 og 5«.

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

35) Stk. 2 og 3 affattes således:

Stk. 2. Danmarks Sportsfiskerforbund og Dansk Fiskeriforening kan påklage amtsrådets afgørelser efter kapitel 4 og 5 for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb, søer eller havet.

Stk. 3. Greenpeace og Danmarks Havfiskeriforening kan påklage amtsrådets afgørelser efter kapitel 4 og 5 for så vidt angår spørgsmål om forurening af havet. Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark kan påklage amtsrådets afgørelser efter kapitel 4 og 5 for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb og søer.«

Til § 101

36) Stk. 1 affattes således:

»Til Miljøankenævnet kan påklages:

- 1) afgørelser truffet af miljøministeren eller efter bemyndigelse af en styrelse i medfør af §§ 25 eller 81 og
- 2) større eller principielle afgørelser truffet af ministeren eller af en styrelse efter bemyndigelse i medfør af kapitel 5, hvis disse vedrører listevirksomheder, eller i medfør af §§ 28 og 30, hvis disse vedrører en erhvervsvirksomheds eller en kommunes spildevandsanlæg.«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af RV):

Til § 103

37) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. Antallet af beskikkede medlemmer fastsættes af miljøministeren. Medlemmerne beskikkes af ministeren for indtil 4 år ad gangen efter indstilling fra:

- 1) Industrirådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Håndværksrådet, Landbrugsrådet, De Danske Landboforeninger og Danske Husmandsforeninger i forening.
- 2) Miljøstyrelsen.«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 105

38) I *stk. 1* ændres »§§ 96–98« til: »§ 96, stk. 1, 2 og 4, og i §§ 97 og 98«.

Ny paragraf

39) Efter § 106 indsættes i *kapitel 12* som ny paragraf:

»§ 03. Miljøklagenævnet kan tilvejebringe oplysninger og foretage besigtigelse i overensstemmelse med reglerne i § 71 og § 86.«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

Til § 107

40) I *stk. 2* ændres »1 år« til: »2 år«.

41) *Stk. 3* affattes således:

»*Stk. 3.* I regler og forskrifter, der udstedes i medfør af §§ 7–10, §§ 12–16, § 17, stk. 3, § 19, stk. 5, § 27, stk. 3, § 35, § 43, § 44, stk. 2, § 46, stk. 3, § 47, § 50, § 52 og § 88, stk. 2 og 3, kan der fastsættes straf af bøde. Det kan endvidere fastsættes, at straffen kan stige til hæfte eller fængsel i indtil 2 år under tilsvarende omstændigheder som anført i stk. 2.«

Til § 109

42) Paragraffen affattes således:

»§ 109. Loven træder i kraft den 1. januar 1992. § 52 træder dog i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om en redaktionel ændring af § 2, stk. 1.

Til nr. 2

Den ændrede formulering skal klargøre, at der ved administration af loven primært skal lægges vægt på, hvad der er opnået ved anvendelsen af renere teknologi og subsidiært ved

anvendelsen af mere traditionelle metoder som rensning m.v.

Ændringen af § 3, stk. 2, nr. 1, skal sikre, at forsigtighedsprincippet indarbejdes i lovens tekst. Det fremgår således, at myndighederne i deres administration skal lægge vægt på de ydre omgivers beskaffenhed og forureningens sandsynlige virkning på disse.

Både Bergen-konferencen og Dublin-konferencen har fastslået, at mangel på fuld videnskabelig sikkerhed ikke må anvendes til at begrunde, at der ikke gribes ind ved risici for alvorlige og uoprettelige skader på miljøet.

Forsigtighedsprincippet har især været fremhævet i forbindelse med de komplekse globale miljøproblemer som drivhuseffekt og nedbrydning af ozonlaget.

Behovet for et forsigtighedsprincip er dog ikke begrænset til at gælde globale miljøspørgsmål, idet de samme forhold gør sig gældende ved nationale forureningsproblemer.

Forsigtighedsprincippet anvendes allerede i dag på miljøområdet primært i forbindelse med fastsættelse af grænseværdier for forureninger, der har betydning for menneskers sundhed, f.eks. luftvejledningen.

Denne praksis foreslås nu lovfæstet. Det vil sige, at det nu af selve lovteksten – med formuleringen om, at der skal lægges vægt på forureningens sandsynlige virkning på omgivelserne – fremgår, at Miljøministeriet ved udstedelse af regler og vejledninger kan operere med f.eks. sikkerhedsfaktorer ved fastsættelsen af grænseværdier eller retningslinier for forureningsmæssige beregninger på de områder, hvor der ikke foreligger et tilstrækkelig eksakt vidensgrundlag.

Det er ikke hensigten, at et selvstændigt forsigtighedsprincip herudover skal indgå ved afgørelse af konkrete sager.

Til nr. 3

Fremskridtspartiet er enig i paragraffens formulering om bl.a. at bruge mindre forurenende råvarer i produktionen. Men som formuleringen er, er der faktisk kun taget hensyn til dette princip, uden at det nogen steder står, at der og-

så skal tages et vist økonomisk samfundshensyn, hvilket Fremskridtspartiet også mener er vigtigt. Der er ikke meget ved at stille så restriktive miljøjortige krav, at produktionen her i landet ikke kan betale sig, hvorved den så blot flyttes til udlandet og forurener dér.

Til nr. 4

Ordene »så vidt muligt« i 2. pkt. er udtaget, fordi de anses for overflødige.

Til nr. 5

Der kan være behov for særlig uddannelse af personale, der beskæftiger sig med anlæg, hvormed der kan være forbundet sundhedsrisiko eller risiko for skade på miljøet. Der tænkes på for eksempel drift af rensningsanlæg til behandling af spildevand eller håndtering af farligt affald.

Bestemmelsen muliggør, at der kan fastsættes regler for en sådan uddannelse af personale, der betjener bestemte funktioner i forbindelse hermed.

Udgifter til en sådan uddannelse af personale må indgå som almindelig driftsudgift og må derfor finansieres på samme måde som øvrige driftsudgifter inden for det pågældende område.

Til nr. 6

Bestemmelsen præciserer, at hver aftale skal specificere de i stk. 1 fastlagte mål, disses opfyldelse over tid, samt hvilke generelle virkemidler aftalen giver mulighed for at anvende. Desuden beskrives miljøvirkningen, samt hvilke virkemidler der står til rådighed for de lokale miljøtilsynsmyndigheder, jf. stk. 5.

Til nr. 7 og 8

Ændringerne er af redaktionel karakter. Ved at flytte § 33, stk. 2, sammen med § 35 opnås dels, at man undgår at have to bemyndigelsesbestemmelser med sammenfaldende indhold, dels, at hovedbestemmelsen i § 33 nu kommer til at fremgå mere klart.

Til nr. 9

Den nye formulering af § 36, stk. 2, skal sikre, at godkendelsesmyndigheden ikke kan forholde sig passivt til en anmeldelse, men i alle tilfælde skal melde tilbage, om anmeldelsen giver anledning til bemærkninger eller ej.

Til nr. 10

Lovforslagets § 36, stk. 2, om klageafskæring er begrænset til at omfatte godkendelsesmyndighedens afgørelser i forbindelse med ramme-godkendelser. Da Miljøministeriet i forvejen opfatter myndighedernes vurdering af spørgsmål om, hvorvidt en aktivitet er godkendelsespligtig, som en konstatering, der ikke kan påklages, har man fundet det hensigtsmæssigt at udvide lovbestemmelsens ordlyd, således at alle spørgsmål om godkendelsespligt nu er omfattet af bestemmelsen, som placeres i en selvstændig paragraf. 1. instans kan som hidtil forelægge tvivlstilfælde for Miljøstyrelsen til udtalelse.

Til nr. 11

Ændringen er en konsekvens af ændringsforslag nr. 8.

Til nr. 12

Virksomheder efter § 41 kan have et stort behov for at få langsigtet afklaring af deres miljømæssige status. Denne ordning vil tilgodese dette behov.

Til nr. 13

Der er tale om en redaktionel ændring af § 43.

Til nr. 14 og 15

Ministerrådet i De Europæiske Fællesskaber har vedtaget et forslag til direktiv om affald (75/442/EØF).

Ifølge artikel 7 skal myndighederne udarbejde en eller flere planer for håndtering af affaldet.

Disse planer skal navnlig omfatte:

- arten, mængden og oprindelsen af det affald, der skal nyttiggøres, eller som skal bortskaffes,
- de almindelige tekniske forskrifter,
- alle særlige bestemmelser vedrørende specielt affald,
- de områder eller anlæg, der er egnede for bortskaffelse.

Den planlægningsforpligtelse, direktivforslaget lægger op til, medfører, at der er behov for at ændre formuleringen af § 46, således at der pålægges kommunerne eller kommunale fællesskaber en egentlig pligt til at udarbejde en affaldsplanlægning, ligesom der gives mulighed for, at miljøministeren kan fastlægge retningslinier for en sådan planlægning. § 46, stk. 2 og 3, foreslås ændret i overensstemmelse hermed.

Det forudsættes, at ministeren i vidt omfang benytter bemyndigelsen til at fastsætte regler om eller bestemme, at affaldsplanerne skal gennemføres i fælleskommunalt regi af hensyn til, at affaldsanlæggenes betjeningsopland som hovedregel omfatter 5-15 kommuner og er etableret som fælleskommunale interessentskaber.

Til nr. 16

Stk. 2 er præciseret, således at det fremgår, at der kan være en forpligtelse for kommunerne til at stille kommunale arealer til rådighed for fælleskommunale virksomheder for affaldsbortskaffelse. Denne forpligtelse har tidligere været omtalt i bemærkningerne, men fremgår nu af selve lovteksten.

Som hidtil forudsættes disse bestemmelser kun anvendt i det omfang, det ikke ved forhandling lykkes kommunerne at nå frem til en frivillig aftale herom.

Til nr. 17

Fremskridtspartiet mener, at det bør være muligt, at deponeringsplads til affald kan ejes af såvel private som det offentlige.

Til nr. 18

Lovforslagets § 49, stk. 2, bemyndiger miljøministeren til at fastsætte regler om, at virksomheden i særlige tilfælde selv skal etablere de nødvendige anlæg til deponering af specielle affaldstyper.

Bestemmelsen er alene tænkt anvendt i tilfælde, hvor en affaldstype fra en virksomhed forekommer i større mængde, og hvor det af miljømæssige grunde vil være u hensigtsmæssigt at deponere denne sammen med andet affald. I denne sammenhæng er der bl.a. tænkt på deponering af flyveaske og restprodukter fra kraftværker. Ved fastsættelse af regler herom vil der blive taget hensyn til lovens formål at fremme renere teknologi og genanvendelse af affald.

Under hensyn til, at amtsrådene er godkendelses- og tilsynsmyndighed for deponeringsanlæg, findes det hensigtsmæssigt desuden at give amtsrådet mulighed for at meddele dispensation fra bestemmelsen i stk. 1. Derfor foreslås en ny formulering af § 49, stk. 3.

Det nye stk. 4 er en konsekvens af ændringen af stk. 3.

Til nr. 19

Den tidligere formulering af bestemmelsen medførte den begrænsning i anvendelsen af et bortskaffelsesgebyr, at gebyret ikke kunne opkræves med henblik på at dække omkostningerne ved en genanvendelse. Da dette ikke har været hensigten, er formuleringen ændret, således at gebyr kan fastsættes med henblik på at dække omkostningerne ved enhver form for bortskaffelse.

Til nr. 20

Med den ændrede formulering er der mulighed for at opdele administrationen af tilskudsordningerne i § 53 og 54, således at det f.eks. er forskellige råd, der administrerer henholdsvis tilskudsordningerne til renere teknologi og genanvendelse.

Til nr. 21

Den nye formulering skal klarlægge, at tilsynsmyndigheden også har tilsyn med forhold, der omfattes af en miljøaftale efter § 10, stk. 2; og har en indberetningspligt i tilfælde af, at den konstaterer en overtrædelse af aftalen.

Til nr. 22

Grunden til den ændrede formulering i § 65, stk. 1, er, at det ikke alene er forureningsgraden i snæver forstand, men miljøets tilstand i det hele taget, amtsrådet skal føre tilsyn med.

Til nr. 23

Ved en forglemmelse indeholdt lovforslagets § 65 ikke en bestemmelse om, at amtsrådet fører tilsyn med virksomheder, som har udledning af spildevand direkte til vandløb, søer eller havet. En sådan bestemmelse er medtaget i ændringsforslaget.

Til nr. 24

Indsættelse af et nyt stykke sker i konsekvens af den ændring, der foretages af § 64, jf. bemærkningerne til nr. 21.

Til nr. 25

Fremskridtspartiet mener ikke, det kan være rigtigt, at det offentlige ved udpantning af gæld skal komme foran andre, f.eks. private kreditorer.

Til nr. 26

Ændringen er foretaget som en konsekvens af, at øvrige centrale beføjelser efter lovforslaget er henlagt til miljøministeren, der kan bemyndige en under ministeriet oprettet styrelse eller institution til at udøve sine beføjelser.

Til nr. 27

Virksomheder bør have et retskrav på at få refunderet deres udgifter, hvis det viser sig, at foreningen ikke kan henføres til virksomheden. Det er en urimelig belastning for virksom-

hederne at lade sådanne sager afgøre efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

Til nr. 28

Ved ændringen foretages der en rettelse af lovhenviisningen på grund af, at reglerne om parters aktindsigt, som oprindeligt stod i offentlighedsloven, siden er overført til forvaltningslovens kapitel 4.

Til nr. 29

Der er tale om en redaktionel ændring af § 75, stk. 2.

Til nr. 30

Ændringsforslaget indebærer, at der ikke kan opkræves brugerbetaling i forbindelse med anden administrativ sagsbehandling end tilsynsvirksomhed. Klagesager kan således ikke belægges med gebyr.

Til nr. 31

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i § 7 a i lov om kemiske stoffer og produkter. Bestemmelsen sammenholdt med ændringen af straffebestemmelsen i § 107 indebærer, at der gives hjemmel til, at ministeren administrativt kan fastsætte bestemmelser om straf for overtrædelse af forordninger.

Det bemærkes, at forordninger gælder umiddelbart i medlemslandene og derfor ikke kræver transformering til dansk ret, men at der kan være behov for at fastsætte supplerende regler om anvendelsen, bl.a. bestemmelser om straf for overtrædelse af forordningerne.

Til nr. 32

Bestemmelsen klargør, at det i Københavns og Frederiksberg Kommuner er kommunalbestyrelserne, der udøver de opgaver, som er henlagt til amtsrådet efter loven.

Til nr. 33

Ad § 93, stk. 2: Sætningen »Medmindre klagemyndigheden bestemmer andet« udgår.

Til nr. 34

Danmarks Naturfredningsforening gøres klageberettiget i alle 3 kapitler.

Til nr. 35

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark er også tillagt klageret efter forslag til lov om vandløb, og foreningen har et relativt stort medlemstal og repræsenterer en bred kreds af interesser. På denne baggrund foreslås det, at foreningen får tillagt klageret for amtsrådets afgørelser efter kapitel 4 og 5, for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb og søer.

Der er herudover foretaget en redaktionel forenkling af teksten.

Til nr. 36

Med den ændrede formulering søges det klargjort, at det kun er 2. instans-afgørelser i kapitel 5-sager, der vedrører listevirksomheder, der vil kunne behandles af Miljøklagenævnet, mens sager om virksomheder, der ikke er på listen, ikke vil kunne indbringes for nævnet. Dette fremgår af bemærkningerne til § 101. Selve teksten i det fremsatte lovforslag kan misforstås på dette punkt.

Til nr. 37

Den tidligere formulering af § 103 indebar, at »de grønne organisationer« blev indstillingsberettiget i stedet for Miljøstyrelsen. Da der imidlertid er rejst kritik af forslaget, bl.a. fra Danmarks Naturfredningsforening, som ikke ønskede denne indstillingsret, er formuleringen ændret, således at den gældende ordning om en indstillingsret for Miljøstyrelsen bevarer.

Til nr. 38

Den tidligere formulering medførte, at embedslægeinstitutionen fik tillagt en klageret til

Miljøklagenævnet, hvilket embedslægerne ikke har efter den gældende miljølov. Da denne udvidelse af klageretten ikke har været tilsigtet, foreslås en ændret formulering, således at embedslægeinstitutionen som hidtil kun har mulighed for at klage én gang over de afgørelser, for hvilke embedslægerne har klageret.

Til nr. 39

Ændringen sikrer, at Miljøklagenævnet får samme mulighed for at tilvejebringe oplysninger og foretage besigtigelser, som er tillagt Miljøankenævnet efter gældende ret.

Til nr. 40

Ændringen indebærer, at strafferammen for grove overtrædelser af miljøbeskyttelsesloven hæves fra fængsel i 1 år til fængsel i 2 år.

Ændringen understreger et almindeligt ønske om strengere straffe på miljøområdet. Samtidig opnås der mulighed for at foretage varetagtsfængsling i miljøsager, idet grænsen herfor er, at strafferammen for det strafbare forhold skal være minimum 1½ års fængsel. En forhøjelse af strafferammen forventes også at medføre en væsentlig forhøjelse af bødeniveauet.

Det bemærkes, at hver enkelt af de i stk. 2 omtalte skærpende omstændigheder hver for sig bør få indflydelse på strafudmålingen.

Til nr. 41

I stk. 3 ændres »1 år« til: »2 år«, jf. ændringen af stk. 2, og der foretages konsekvensændringer af de i øvrigt foretagne ændringer af lovforslaget.

Til nr. 42

Grunden til, at der foreslås en hurtigere ikrafttræden af § 52, er, at det kan blive aktuelt at udnytte bemyndigelsen på et tidligere tidspunkt.

Helen Beim (S) Henning Gjellerod (S) Martin Glerup (S) Lise Hækkerup (S) Rosing (S)
Jacob Lindenskov (S) Trøjborg (S) Gade (SF) nfm. Lis Noer Holmberg (CD)
Eva Møller (KF) Rønholt (KF) Peter Hansen-Nord (V) Hanne Severinsen (V)
Bodil Thrane (V) Aage Brusgaard (FP) fmd. Lone Dybkjær (RV) Glønborg (KRF)